التغابن سُورة ގެ މާނަ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُورة التغابن — އާޔަތުގެ އަދަދު (١٨)

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ۖ لَهُ ٱلْمُلْكُ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١) هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنكُمْ كَافِرٌ
وَمِنكُم مُّؤْمِنٌ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢) خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ ۖ وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ (٣) يَعْلَمُ
مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ (٤)

ތަރުޖަމާ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ اللَّهُ އަށް تَسْبِيْح ކިޔައެވެ. (اللَّهُ ހުސް طَاهِر ވަންތަ ކުރައެވެ.) مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ އުޑުތަކުގައިވާ ތަކެތި وَمَا
فِي ٱلْأَرْضِ ۖ އަދި ބިމުގައިވާ ތަކެއްޗާއި لَهُ ٱلْمُلْكُ އެންމެހާ މިލްކުވެރިކަމް ވެސް ހަމައެކަނި އެކަލާނގެއަށެވެ. وَلَهُ
ٱلْحَمْدُ ۖ އަދި އެންމެހާ تَعْرِيْف އާއި ސަނާއެއް ވެސް އެކަލާނގެއަށެވެ. وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ އަދި އެކަލާނގެ ކޮންމެ
ކަމެއްގެ މައްޗަށް قَدِيرٌ (١) ކުދުރަތްވަންތަވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ. هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُمْ ކަލޭމެން ހެއްދެވީ އެކަލާނގެއެވެ.
فَمِنكُمْ كَافِرٌ ފަހެ ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން ކާފިރުންވެއެވެ. وَمِنكُم مُّؤْمِنٌ ۚ އަދި ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން مُؤْمِن ން ވެއެވެ.
وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ އަދި اللَّهُ ކަލޭމެން ކުރާހާކަމަކަށް بَصِيرٌ (٢) ބައްލަވާވޮޑިގެންވެއެވެ. خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
އެކަލާނގެ އުޑުތައް ހެއްދެވިއެވެ. وَٱلْأَرْضَ އަދި ބިންވެސް بِٱلْحَقِّ حَقّ ގޮތުގައި وَصَوَّرَكُمْ އަދި އެކަލާނގެ ކަލޭމެން صُوْرَة
ކުރައްވައިފިއެވެ. فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ ۖ އަދި އެކަލާނގެ ކަލޭމެންގެ صُوْرَة އެންމެ ރިވެތި ކުރައްވައިފިއެވެ. وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ (٣) އަދި
އެނބުރި ދިއުން ވާނީ ހަމަ އެކަލާނގެ حَضْرَة އަށެވެ. يَعْلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ އުޑުތަކާއި ބިމުގައި ވާ ތަކެތި
އެކަލާނގެ ދަންނަވޮޑިގެންވެއެވެ. وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ އަދި ކަލޭމެން ސިއްރުކުރާކަންތައް އެކަލާނގެ ދަންނަވޮޑިގެންވެއެވެ.
وَمَا تُعْلِنُونَ ۚ އަދި ކަލޭމެން ފާޅުކުރާ ކަންތައްވެސް (ދަންނަވޮޑިގެންވެއެވެ.) وَٱللَّهُ عَلِيمٌ އަދި اللَّهُ ދަންނަވޮޑިގެންވެއެވެ.
بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ (٤) ޞުދޫރުތަކުގައި ހުރިހާ ކަންތައްތަކެއްވެސް (ހިތްތަކުގެ އަޑީގައިވާ ކަންތައްތައްވެސް)

إجْمَالِي މާނަ

(١) އުޑުތަކާއި ބިމުގައިވާހާ ތަކެތި اللهُ އަށް تَسْبِيْح ކިޔައެވެ. އެކަލާނގަކީ ހުސް طَاهِر ވަންތަ ކަލާނގެއެވެ. އެންމެހާ ތަކެތީގެ مِلْك ވެރިޔާ އެކަލާނގެއެވެ. އެކަލާނގެ އިރާދަކުރެއްވި ގޮތަކަށް އެތަކެތީގެ تَصَرُّف ހިންގަވައެވެ. އަދި އެންމެހާ حَمْدُ އާއި تَعْرِيْف އެއްހުރީ ހަމަ އެކަލާނގެއަށެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ކޮންމެ ކަމަކަށް ކުޅަދުންވަންތަވެގެންވެއެވެ.

(٢) (އޭ އިންސާނާއި ޖިންނުންނޭ.!) ތިޔަބައިމީހުން ހެއްދެވީ އެކަލާނގެއެވެ. ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން ކާފަރުން ވެއެވެ. އަދި مُؤْمِن ންވެސް ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން ވެއެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން ކުރާހާ ކަމެއް اللهُ ބައްލަވާވޮޑިގެންވެއެވެ.

(٣) އުޑުތަކާއި ބިން އެކަލާނގެ حَقّ ގޮތުގައި ހެއްދެވިއެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ތިޔަބައިމީހުން ސޫރަކުރެއްވިއެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުންގެ ސޫރަ ރިވެތި ކުރެއްވައި ރަގަޅު ކުރެއްވިއެވެ. އަދި އެނބުރި ދިޔުންވާނީ އެކަލާނގެ حَضْرَة އަށެވެ.

(٤) އުޑުތަކާއި ބިމުގައި ވާހާ ތަކެތި އެކަލާނގެ ދަންނަވޮޑިގެންވެއެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން ސިއްރުކުރާ ކަންތަކާއި ތިޔަބައިމީހުން ފާޅުކުރާ ކަންތައްވެސް އެކަލާނގެ ދަންނަވޮޑިގެންވެއެވެ. އަދި ހިތްތަކުގައި ޖެހިފައިވާ ތަކެތިވެސް اللهُ ދަންނަވޮޑިގެންވެއެވެ.

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٥ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا
أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوا ۚ وَّاسْتَغْنَى اللَّهُ ۚ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ٦ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن لَّن يُبْعَثُوا ۚ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ
بِمَا عَمِلْتُمْ ۚ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ٧ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنزَلْنَا ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ٨

ތަފްސީރު

أَلَمْ يَأْتِكُمْ ކަލޭމެން ކައިރިއަކަށް ނާދޭ ހެއްޔެވެ؟ نَبَؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا ކާފިރުވި މީހުންގެ خبر مِن قَبْلُ މީގެ ކުރިން
فَذَاقُوا ފަހެ އެމީހުން ރަހަ ބަލައިގަތީއެވެ. وَبَالَ أَمْرِهِمْ އެމީހުން ކުރި ކަންތައްތަކުގެ عذاب ގެ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٥
އަދި އެމީހުންނަށް ހުރި ވޭންދެނިވި عذاب އެވެ. ذَٰلِكَ އެގޮތަކީ (އެއުން ވާންޖެހުނީ) بِأَنَّهُ كَانَت تَّأْتِيهِمْ އެބަހީ
އެމީހުންގެ ކައިރިއަށް އައި ކަމުގައި ވިއެވެ. رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ ބަޔާންވެ ފާޅުވެގެންވާ دليل ތަކާއިގެން އެމީހުންގެ رسول
ން فَقَالُوا ދެންފަހެ އެމީހުން (އެ رسول ންނާމެދު) ބުންޏެވެ. أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا އަހަރެމެންނަށް މަގުދައްކާނީ ދަރިކަލުން آدم ގެ
ދަރިން ހެއްޔެވެ؟ فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوا ފަހެ އެމީހުން ކާފިރުވެ ފުރަގަސްދިނީއެވެ. وَاسْتَغْنَى اللَّهُ އަދި الله އެމީހުން
ފިއްލަވައި ފުދިވޮޑިގެންވީއެވެ. وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ٦ އަދި الله އީ ފުދިވޮޑިގެންވާ حمد ލިބިވޮޑިގެންވާ ރަސްކަލާނގެއެވެ.
زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا ކާފިރުވި މީހުން ހީކުރިއެވެ. أَن لَّن يُبْعَثُوا އެމީހުން (މަރުވުމަށްފަހު އަލުން ދިރިގެން)
ނުފޮނުއްވޭނެކަމުގައި. قُلْ بَلَىٰ ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ. އެއްގޮތަކުންވެސް އެގޮތެއް ނޫނެވެ. وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ
އަހުރެންގެ رَبّ ގަންދެއްވައި ވިދާޅުވާށެވެ. ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭމެން (މަރުވުމަށްފަހު އަލުންދިރުވާ) ފޮނުއްވޭނެކަން
ކަށަވަރެވެ.އެވެ. ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ ދެން ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭމެން (ދުނިޔޭގައި) ކުރި ކަންތައްތަކުގެ خبر
ދެއްވޭނެކަން ކަށަވަރެވެ. وَذَٰلِكَ އަދި އެކަމަކީ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ٧ الله އަށް ފަސޭހަ ކަމެއްކަމުގައިވެއެވެ. فَآمِنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ފަހެ (އެހެންވީމާ) ކަލޭމެން الله އަށާއި رسول ާ އަށް إيمان ވާށެވެ. وَالنُّورِ الَّذِي أَنزَلْنَا އަދި
މިވަންހަރުކަލާނގެ ބާވައިލެއްވި نور އަށާއި (އެބަހީ ކީރިތި قرآن އަށާއި) وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ٨ އަދި ކަލޭމެން
ކުރާހާ ކަމެއްގެ خبر ، الله ދެނެވޮޑިގެންވެއެވެ.

إِجْمَالِي މާނަ

(٥) (އޭ މިއިތަ ކާފަރުވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ.) މީގެ ކުރިން އިސްވެ ދިޔަ ކާފަރުންގެ خَبَر ތަޙް ކަލޭމެންގެ ގާތަށް ނާދޭ ހެއްޔެވެ؟ (نُوْح قَوْم ފަދަ عَادُ قَوْم ފަދަ ثَمُوْد قَوْم ފަދަ ކާފަރުވީ قَوْم ތަކުގެ خَبَر ނާދޭ ހެއްޔެވެ؟ ލިބިފައި ނުވޭ ހެއްޔެވެ؟) އެމީހުންވެސް އެމީހުން ކުރި ނުބައި ކަންތައްތަކުގެ ސަބަބުން ދުނިޔޭ عَذَاب ގެ ރަހަ ލިބިގަތެވެ. އަދި آخِرَة ގައި އެމީހުންނަށް ހުރީ ވޭންދެނިވި عَذَاب އެވެ.

(٦) އެހެން އެވީ، އެބަޔަށް އެ عَذَاب އެމީހުންނަށް حَقّ ވީ އެމީހުންގެ ގާތަށް އެމީހުންގެ رَسُوْل ބޭކަލުން ބާރަންވެގެންވާ دَلِيْل ތަކާއި مُعْجِزة އާއިގެން ވަޑައިގެންނެވުމުން އެކާފަރުންގެ މީހުން އެ رَسُوْل ބޭކަލުންނާ ދިމާއަށް (މަސްހަރާކޮށްލަމުން ބުނީ) އަހުރެމެންނަށް ތެދުމަގު ދައްކާނީ آدَم ގެ ދަރިއެއް ހެއްޔެވެ؟ ދެންފަހެ އެބައި މީހުން އެކަލާނގެ رَسُوْل ބޭކަލުން ދޮގުކޮށް ކާފަރުވިއެވެ. އަދި ފުރަގަސް ދިނީއެވެ. އަދި اللّٰهُ އެމީހުންގެ إِيْمَان ކަމާއި އަޅުކަމާއި ނުލައި ފުދިވޮޑިގެންވިއެވެ. އަދި اللّٰهُ ވީ (އަމިއްލަ ذَات ފުދިވޮޑިގެން) ފުދިވޮޑިގެންވާ حَمْدُ ލިބިވޮޑިގެންވާ ކަލާނގެއެވެ.

(٧) ކާފަރުވީ މީސްތަކުން ހީކޮށްފައި ބުނެއެވެ. އެމީހުން މަރުވުމަށްފަހު އަލުން ދިރިގެން مَحْشَر އަށް ނުކުންނުވާނެއެވެ. އެމީހުން އެހެން ހީކުރެއެވެ. އޭ رَسُوْل اللّٰه އެވެ.! ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ.! އަހުރެންގެ ރަސްކަލާނގެ އެހެން ނޫނެވެ. ތިމަންކަލޭގެފާނުގެ رَبّ ގަސަމް ހުވައިކޮށްފައި ބުނަމެވެ. ހަމަކަށަވަރުން يَقِيْن ނުވެސް ކަލޭމެން މަރުވުމަށްފަހު مَحْشَر އަށް ނުކުންނާނެއެވެ. ދެން ތިޔަބައިމީހުން ދުނިޔޭގައި ކުރި ކަންތައްތަކުގެ خَبَر ކަލޭމެންނަށް ދޭނެއެވެ. (އަދި އޭގެ ފުރިހަމަ جَزَاء ވެސް ދޭނެއެވެ.) އެއީ އެކަލާނގެ އަށް ލުއި ފަސޭހަކަމެކެވެ.

(٨) ފަހެ އެހެންވީ ކަލޭމެން اللّٰهُ އަށާއި އެކަލާނގެ رَسُوْل އާ އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ ބާވައިލެއްވި نُوْر ކަމުގައިވާ ކީރިތި قُرْآن އަށް إِيْمَان ވާށެވެ. އަދި اللّٰهُ ކަލޭމެން ކުރާހާ ކަމެއްގެ خَبَر ރަނގަޅަށް ދަންނަވޮޑިގެންވެއެވެ. (އޭގެ جَزَاء ދެއްވާނެއެވެ.)

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ ٱلْجَمْعِ ۖ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلتَّغَابُنِ ۗ وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَٰلِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٩﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ
وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُۥ ۚ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟
ٱلرَّسُولَ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٢﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

ތަރުޖަމާ

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ ކަލޭމެން جمع ކުރައްވާ ދުވަސް (ހަނދާންކުރާށެވެ.!) لِيَوْمِ ٱلْجَمْعِ ۖ جمع ކުރައްވާ ދުވަހަށް (އެއްކުރައްވާ
ދުވަހަށް) ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلتَّغَابُنِ ۗ އެއީ تغابن ގެ ދުވަހެވެ. (ގެއްލުމާއި ހަލާކުގެ ދުވަހެވެ.) وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ އަދި الله އަށް
އީމާންވެއްޖެ މީހާ وَيَعْمَلْ صَٰلِحًا އަދި ހެޔޮ صالح عمل ކުރާ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ ތިމަންރަސްކަލާނގެ އޭނާގެ
ނުބައިކަން ފުއްސަވާނެއެވެ. وَيُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ އޭނާ ސުވަރުގެތަކަށް ވައްދަވާ ހުށީމެވެ.
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ އެތަންތާނގެ ދަށުން ކޯރުތައް ދުވެދުވެ ހުންނަ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ އެމީހުން އެތާ
އަބަދަށް ދެމިތިބޭނެއެވެ. ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٩﴾ ބޮޑުވެގެންވާ ނަސީބަކީ އެއީއެވެ. وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ އަދި ކާފިރުވެ
ވިސްނުމެއްނެތި وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ އާޔަތްތައް ދޮގުކުރި أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ އެއީ
ނަރަކައިގެ އަހުލުވެރިންނެވެ. خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ އެމީހުން އެތާ ދެމިތިބޭނެއެވެ. وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ އަދި އެނބުރި ދިއުން
ނުބައިވެގެންވާ ތަނެކެވެ. مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ އެއްވެސް މުސީބާތެއް ނުޖެހެއެވެ. إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ الله ގެ
އިޛުނުން މެނުވީ. وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ އަދި الله އަށް إيمان ވެ ތެދުވެރިވާމީހާ يَهْدِ قَلْبَهُۥ ۚ އެކަލާނގެ އެމީހާގެ ހިތަށް
ތެދުމަގު ދައްކަވައެވެ. وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ އަދި الله އީ ހުރިހާ އެއްޗެއް ދެނެވޮޑިގެންވާ ކަލާނގެއެވެ. وَأَطِيعُوا۟
ٱللَّهَ އަދި ކަލޭމެން الله އަށް ކިޔަމަންތެރިވާށެވެ. وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ ۚ އަދި ކަލޭމެން رَسُوْل އާއަށް ކިޔަމަންތެރިވާށެވެ.
فَإِن تَوَلَّيْتُمْ ފަހެ ކަލޭމެން (ކިޔަމަންތެރިނުވެ) އެނބުރި ފުރަގަސްދީފިއްޔާވެސް فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلْبَلَٰغُ
ٱلْمُبِينُ ﴿١٢﴾ ފަހެ ހަމައެކަނި ތިމަންރަސްކަލާނގެ رَسُوْل އާ ގެ މައްޗަށް ވަނީ بَيَان ފާޅުކޮށް އިއްވައިދިނުމެވެ. ٱللَّهُ لَآ
إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ اللَّهُ އީ އެކަލާނގެ ފިޔަވައި (حقّ) ގޮތުން އެއްވެސް إِله އަކު ނުވާ ކަލާނގެއެވެ. وَعَلَى ٱللَّهِ އަދި ހަމައެކަނި
اللَّهُ އަށް فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ مُؤْمِن ން وَكِيْل ކޮށް ބަރޯސާ ކުރާހުށިކަމެވެ.

إِجْمَالِي މާނަ

(٩) އެންމެހާ މީސްތަކުން އެއްކުރައްވާ ދުވަހު ކަލޭމެންވެސް އެއްކުރައްވާ جَمع ކުރައްވާނެކަން ހަނދާން ކުރާށެވެ. އެއީ
تَغَابُن އެވެ ކިޔުނު قِيامَة ދުވަހެވެ. (އެއީ ނުކިޔަމަންތެރިވި މީސްތަކުންނަށް ގެއްލުމާއި ހަލާކު — އަދި ކިޔަމަންތެރިވި
މީސްތަކުންނަށް ފައިދާއާއި كَامِياب ހުރި ދުވަހެވެ.) އަދި اللَّهُ އަށް އީމާންވެ صَالِح عَمَل ކުރި މީހާ ދަންނައެވެ. ހަމަކަށަވަރުން
އޭނާގެ ކުށްފާފަތައް ތިމަންރަސްކަލާނގެ ފުއްސަވައި — އަދި އެތަންތާގެ ދަށުން ކޯރުތައް ދުވިދުވި ހިނގާ ސުވަރުގެތަކަށް
ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެމީހާ ވައްދަވާހުށީމެވެ. އެތަނުގައި އެމީހުން އަބަދާ އަބަދު ދެމިތިބޭނެއެވެ. ބޮޑުވެގެންވާ ނަސީބަކީ އެއީއެވެ.

(١٠) އަދި ކާފިރުވެ ތިމަންރަސްކަލާނގެ އާޔަތްތައް ދޮގުކުރި މީހުން ދަންނައެވެ. އެމީހުންނަކީ ނަރަކައިގެ
އަހުލުވެރިންނެވެ. އެމީހުން އެތާ ދެމިތިބޭނެއެވެ. އެއީ އެނބުރި ދިޔުން ނުބައިވެގެންވާ ތަނެކެވެ.

(١١) އެއްވެސް މީހަކަށް އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ އުނދަގޫތަކެއް مُصِيْبَة އެއް اللَّهُ ގެ إِذْن ލިބިގެން މެނުވީ ނުޖެހޭނެއެވެ. (އެއީ
اللَّهُ ގެ قَضَا قَدَرُ ގައި ނިމިވައިވާ ކަންކަމެވެ.) އަދި އެކަންކަމަކީ އެފަދައިން ހިނގާ ކަންތައްތަކޭ ދަނެ اللَّهُ އަށް إِيْمَان ވާ
ތެދުވެރި މީހާ ދަންނައެވެ. އެކަލާނގެ އެމީހާގެ ހިތަށް ކެތްތެރިކޮށް قَضَا قَدَرُ އަށް ރުހުމުގެ މަގުތަކަށް އެކަލާނގެ تَوْفِيْق
ދެއްވައެވެ. އަދި اللَّهُ އީ ހުރިހާ ކަމެއް ދެނެވޮޑިގެންވާ ކަލާނގެއެވެ.

(١٢) އަދި ކަލޭމެން اللَّهُ އަށް ކިޔަމަންތެރިވާށެވެ.! އަދި ކަލޭމެން رَسُوْل ާއަށް ކިޔަމަންވާށެވެ.! އަދި ކަލޭމެން
ކިޔަމަންތެރިނުވެ އެނބުރި ފުރަގަސް ދީފިނަމަ (رَسُوْل ާގެ މައްޗަކަށް އެއްވެސް ކުށެއް ނެތެވެ. ފުރުވާލެއްވުނީތެވެ.) އެހެނީ
ހަމަކަށަވަރުން رَسُوْل ާގެ މައްޗަށް އޮތީ بَيَان ވެގެންވާ ފަދައިން އިއްވައިދިނުމެވެ.

(١٣) اللَّهُ އީ އެކަލާނގެ ފިޔަވައި حَقّ ގޮތުން އެއްވެސް إِلٰه އަކު ނުވާ އެއްކައުވަންތަ ކަލާނގެއެވެ. އަދި مُؤْمِن ންގެ
މައްޗަށް وَاجِب ވެގެންވަނީ ހަމައެކަނި اللَّهُ އަށް وَكِيْل ކޮށް އިތުބާރު ކުރުމެވެ. ބަރޯސާ ކުރުމެވެ.

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ مِنْ أَزْوَٰجِكُمْ وَأَوْلَـٰدِكُمْ عَدُوًّا لَّكُمْ فَٱحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِن تَعْفُوا۟ وَتَصْفَحُوا۟ وَتَغْفِرُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَآ أَمْوَٰلُكُمْ وَأَوْلَـٰدُكُمْ فِتْنَةٌ ۚ وَٱللَّهُ عِندَهُۥٓ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ مَا ٱسْتَطَعْتُمْ وَٱسْمَعُوا۟ وَأَطِيعُوا۟ وَأَنفِقُوا۟
خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ ۗ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِن تُقْرِضُوا۟ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَـٰعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ
وَٱللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَـٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَـٰدَةِ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

ތަރުޖަމާ

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ އޭ إِيْمَان ވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ.! إِنَّ مِنْ أَزْوَٰجِكُمْ ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭމެންގެ
އަނބީންގެ ތެރޭގައިވެއެވެ. وَأَوْلَـٰدِكُمْ އަދި ކަލޭމެންގެ ދަރިންގެ ތެރޭގައްޔާއި عَدُوًّا لَّكُمْ ކަލޭމެންނަށް عَدُوّ
ން. فَٱحْذَرُوهُمْ ۚ ފަހެ އެމީހުންނާ ދުރު ބިރުވެތިވާށެވެ!. ހުށިޔާރުވާށެވެ.! وَإِن تَعْفُوا۟ وَتَصْفَحُوا۟ وَتَغْفِرُوا۟ އަދި
ކަލޭމެން އެމީހުންނަށް مَعَاف ކޮށް ދޫކޮށްލައިފިއްޔާ (އެކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް عَفُوْء ކުރައްވައި ފުއްސަވާ ދެއްވާނެވެ.) فَإِنَّ
ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ ފަހެ ހަމަކަށަވަރުން اللَّهُ އީ ގިނަގިނައިން ފާފަފުއްސަވާ، رحمة ލެއްވެވުން ބޮޑު ރަސްކަލާނގެއެވެ. إِنَّمَآ
أَمْوَٰلُكُمْ وَأَوْلَـٰدُكُمْ ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭމެންގެ މުދަލާ އަދި ދަރިންނަކީ فِتْنَةٌ ۚ އެއީ فِتْنَة އެއެވެ. إِمْتِحَان އެއެވެ. وَٱللَّهُ
عِندَهُۥٓ އަދި اللَّهُ ، އެކަލާނގެ حَضْرَة ގައިވެއެވެ. أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ ބޮޑުވެގެންވާ ދަރުމައެއް فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ مَا ٱسْتَطَعْتُمْ
ފަހެ ކަލޭމެން ކުޅަދާނަވީވަރަކުން اللَّهُ އަށް تَقْوَى ވެރިވާށެވެ. وَٱسْمَعُوا۟ وَأَطِيعُوا۟ وَأَنفِقُوا۟ އަދި އަހައި
ކިޔަމަންތެރިވެ ހޭދަކުރާށެވެ. خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ ۗ އެއީ ކަލޭމެންގެ نَفْس ތަކަށްވާ ހެޔޮކަމެވެ. وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ
އަދި އެމީހެއްގެ نَفْس ގެ ދަހިވެތިކަމުން ސަލާމަތްވެއްޖެ މީހާ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ ފަހެ ކާމިޔާބުވެގެން
އެމީހުން އެއީ يَقِيْن ންވެސް ކާމިޔާބުވާނޭ މީހުންނެވެ. إِن تُقْرِضُوا۟ ٱللَّهَ اللَّهُ އަށް ކަލޭމެން ދަރަނި ދޭންޏާ قَرْضًا حَسَنًا
ރަގަޅު ރީތި ދަރަނިޔަކުން يُضَـٰعِفْهُ لَكُمْ އެކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް އޭތި އިތުރުކޮށްދެއްވާނެއެވެ. وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ އަދި
އެކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް ފުއްސަވާނެއެވެ. وَٱللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ އަދި اللَّهُ އީ ކިޔަމަންތެރިވާ އަޅުންނަށް ثَوَاب
އިތުރުކޮށްދެއްވާ އަދި އެދުނު މީހުންނަށް عُقُوبَة އަވަސް ނުކުރައްވާ ރަސްކަލާނގެއެވެ. عَـٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَـٰدَةِ އެކަލާނގެއީ
غَيْب ގައިވާ ކަންތައްތަކާއި ފެންނަގައިވާ ކަންތައްތައް ދެނެވޮޑިގެންވާ ރަސްކަލާނގެއެވެ. ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ (އެއީ عِزَّة ވަންތަ
حِكْمَة ވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ.

إجْمَالِي މާނަ

(١٤) އޭ އީމާންވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ! ތިޔަބައިމީހުންގެ އަނބިންނާއި ދަރިންގެ ތެރޭގައި ތިޔަބައިމީހުންނަށް عَدُوّ ވާ ބައެއް ވެއެވެ. ފަހެ އެބައިމީހުންނާ މެދު ރައްކާތެރިވާށެވެ!. ފަހެ ދޫކޮށްލާށެވެ!. އަދި ތިޔަބައިމީހުން އެމީހުންނަށް مَعَاف ކޮށް އެމީހުންގެ ކުށްތައް ފޮރުވައި ދޫކޮށްލައިފިއްޔާ (އެބަހީ ކުށްތަކަށް ފާޅުނުކޮށް ފޮރުވައިފިއްޔާ) ފަހެ ހަމަކަށަވަރުން اللَّهُ ވެސް ތިޔަބައިމީހުން ފުއްސަވާނެއެވެ.) ފަހެ ހަމަކަށަވަރުން اللَّهُ އީ ގިނަގިނައިން ފާފަ ފުއްސަވާ، رحمة ލެއްވުން ބޮޑުވެގެންވާ ކަލާނގެއެވެ.

(١٥) ހަމަކަށަވަރުން ތިޔަބައިމީހުންގެ މުދަލާއި ދަރިންނަކީ فِتْنَة އެކެވެ. إِمْتِحَان އެކެވެ. ތިޔަބައިމީހުންގެ ޙާލު ބަލައިލެއްވުމެވެ. އަދި اللَّهُ ގެ حَضْرَة ގައިވާ ثَوَاب އާއި ދަރުމަ މާ ބޮޑުވެގެންވެއެވެ. ބޮޑުވެގެންވާ ދަރުމަ އޮތީ އެކަލާނގެ حَضْرَة ގައެވެ. (އެއީ މުދަލާއި ދަރިންގެ ސަބަބުން اللَّهُ އަށް ނުކިޔަމަންތެރިވެރި މީހުން ނުވާށެވެ.)

(١٦) ފަހެ ތިޔަބައިމީހުން اللَّهُ އަށް تَقْوَى ވެރިވާށެވެ. އެކަލާނގެ حَضْرَة އަށް ބިރުވެތިވާށެވެ.! އެއީ ތިޔަބައިމީހުން ކުޅަދާނަވީ މިންވަރަކުންނެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން ކިޔާދޭ أَمْر އަށް އަޑުއަހާށެވެ.! އަދި أَمْر ތަކަށް ކިޔަމަންތެރިވާށެވެ.! އަދި އެކަލާނގެ ދީނުގެ މަގުގައި މުދަލުން ހެޔޮކަންތައްތަކުގައި ހޭދަކުރާށެވެ.! އެއީ ހެޔޮގޮތެއް ތިޔަބައިމީހުންގެ نَفْس ތަކަށް ވެގެންނެވެ. އަދި ހެޔޮކަންތައްތަކަށް ހޭދަކުރުމީ ތިޔަބައިމީހުންނަށް ހެޔޮވެ. އަދި މީހާގެ نَفْس ގެ ދަހިވެތިކަމުން ސަލާމަތްކުރެވިއްޖެ މީހުން ދަންނާށެވެ.! ފަހެ كَامِيَاب ވެ ނަސީބުވެރިވާނީ މީހުންނަކީ އެއީއެވެ.

(١٧) ތިޔަ ރަނގަޅުގޮތުގައި اللَّهُ އަށް ދަރަނި ދޫކޮށްފިއްޔާ އެކަލާނގެ ތިޔަބައިމީހުންނަށް އޭގެ ބަރާބަރު ގިނަކޮށްދެއްވާނެ ކަމެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ތިޔަބައިމީހުންގެ ފާފަ ފުއްސަވާ ކަމެވެ. އަދި اللَّهُ އީ ޝުކުރުވެރިވާ އަޅުތަކުންނަށް ثَوَاب އާއި ދަރުމަ އިތުރުކޮށްދެއްވާ ކަލާނގެއެވެ. އަދި ފާފަވެރި އަޅުތަކުންނަށް عُقُوبَة އަވަހަށް ނުދެއްވައި ކެތްތެރިވާ ކަލާނގެއެވެ.

(١٨) އަދި އެކަލާނގެއީ غَيْب ގައިވާ ކަންކަމާއި ފާޅުގައިވާ ކަންކަން ދެނެވޮޑިގެންވާ ގަދަފަދަވަންތަ އަދި حِكْمَة ވަންތަ ކަލާނގެއެވެ.

ދަންނައެވެ. ރަނގަޅުގޮތުގައި ދަރަނި ދިނުމަކީ إِخْلَاص ތެރިކަމާއެކު ހަލާލު މުދަލުން اللَّهُ ގެ މަގުގައި ހޭދަކުރުމެވެ. وَاللَّهُ أَعْلَمُ